

Wrocław, 6 listopada 2007 roku

WK.60/340/K-71/07

**Pan
Andrzej Jurczyński
Dyrektor Zespołu Szkół w Walimiu**

**ul. Boczna 8
58 – 320 Walim**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 24 września do 3 października 2007 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Zespołu Szkół w Walimiu. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Panu przekazany w dniu jego podpisania.

Kontrolą przeprowadzoną w Zespole Szkół w Walimiu objęto losowo wybrane i udokumentowane operacje finansowo – gospodarcze dokonane w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 marca 2007 r. w zakresie wydatków budżetowych, inwentaryzacji mienia jednostki oraz zagadnienia organizacyjne mające wpływ na legalność działalności finansowej jednostki.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w następujących zakresach.

W zakresie spraw ogólno-organizacyjnych

Uchwałą nr XLV/251/2002 Rady Gminy z 5 lipca 2002 r. w sprawie utworzenia placówki szkolnej wraz z nadaniem Statutu tej jednostce, został utworzony Zespół Szkół w Walimiu, w skład którego weszło Publiczne Gimnazjum i Publiczna Szkoła Podstawowa. Nie zostały natomiast dokonane ustalenia dotyczące wyposażeniu tej jednostki budżetowej w mienie, w tym nieruchomości, niezbędne do jej funkcjonowania. Oznacza to, że aktualnie Zespół Szkół zarządza mieniem gminy bez tytułu prawnego. Zagadnienie wyposażenia tej jednostki w majątek wymaga regulacji w aspekcie obowiązujących przepisów prawa, w tym art. 21 ust. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) i art. 56 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.), z których wynika, że tworząc jednostkę budżetową gminy Rada Gminy nadaje jej statut oraz wyposaża w majątek, który następnie oddawany jest jej w zarząd.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości nie uregulowano sposobu zabezpieczenia systemów informatycznych i bazy danych, czego wymagały przepisy art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Rachunkowość Zespołu Szkół w Walimiu prowadzona była przez Gminny Zespół Obsługi Szkół, który prowadził księgi rachunkowe łącznie dla trzech jednostek budżetowych, tj. dla GZOSz, Zespołu Szkół w Walimiu i Publicznej Szkoły Podstawowej w Jugowicach, uzupełnione o księgi pomocnicze prowadzone oddzielnie dla poszczególnych szkół tylko w zakresie wydatków i rozrachunków według klasyfikacji budżetowej. Taki sposób prowadzenia rachunkowości jednostki nie pozwalał na sporządzenie sprawozdań finansowych jednostki – Zespołu Szkół w Walimiu, co pozostawało w sprzeczności z przepisami § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz.1020). Stosownie do przepisów § 12 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia zakładowy plan kont jednostki powinien uwzględniać ustalenia dysponenta części budżetowej dotyczące zasad grupowania operacji gospodarczych istotnych dla rodzaju działalności;

W 2006 r. oraz za I półrocze 2007 r. jednostka nie składała sprawozdań jednostkowych Rb-27S, Rb-Z i Rb-N, co było niezgodne z przepisami § 4 pkt 2 lit. b i f rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.), które zobowiązują kierowników jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego do sporządzania sprawozdań w imieniu jednostki.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych za okres od początku roku do 30.06.2007 r. wykazano dane w pozycji plan, niezgodne z ewidencją księgową. Powodem niezgodności był błędny zapis księgowy na koncie 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”, usunięty zapisem korygującym w dniu 1.09.2007 r. Stosownie do przepisów § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, Kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Jednostka nie sporządziła na dzień 31 grudnia 2006 r. sprawozdania finansowego – bilansu, czego wymagały przepisy § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. Jednostki kontynuujące działalność sporządzają sprawozdanie finansowe obejmujące bilans, rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (dzień bilansowy), to jest na dzień 31 grudnia.

W zakresie wydatków budżetowych

W 2006 r. nie przestrzegano terminu przekazania równowartości naliczonego odpisu na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, określonego w art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.).

Regulamin funduszu świadczeń socjalnych obowiązujący w Zespole Szkół nie regulował zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń finansowanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS) z uwzględnieniem sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z funduszu, czym naruszono art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Komisja socjalna, wykonująca pomocnicze czynności w zakresie administrowania ZFŚS (§ 3c obowiązującego regulaminu) stosowała uznaniowo progi dochodowe, które nie zostały wprowadzone przepisami regulaminu.

Wydatki budżetowe z tytułu zakupionych usług były realizowane po terminach płatności wynikających z zawartych umów, opóźnienia wynosiły od 7 do 20 dni, co było niezgodne z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.), w świetle którego, wydatki winny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Ewidencja szczegółowa środków trwałych prowadzona była łącznie dla trzech jednostek budżetowych: GZOSz, Zespołu Szkół w Walimiu i Publicznej Szkoły Podstawowej w Jugowicach, Dane w ewidencji szczegółowej środków trwałych nie były kompletne, brak było informacji dotyczących: daty i źródła nabycia oraz daty, symbolu i nr dowodu wprowadzenia na stan środka trwałego w grupie I, II, III, VII. Środki trwałe w grupach posiadały te same numery inwentarzowe.

W ewidencji szczegółowej (księdze) środków trwałych zaewidencjonowano „Pracownie internetowe” otrzymane nieodpłatnie 23.11.2005 r. o nr inwentarzowym 4/49/491, wyposażone w zespoły komputerowe. Jak wynika z przepisów zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych i przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 r w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz.U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.), za podstawową jednostkę ewidencji przyjmuje się pojedynczy element majątku trwałego. Jedynie w nielicznych przypadkach dopuszcza się w ewidencji przyjęcie za pojedynczy obiekt, tzw. obiekt zbiorczy, którym może być np. zespół komputerowy. Stosownie do przepisów art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. z 2002 r. Dz.U. Nr 76, poz. 694 ze zm.), ewidencja szczegółowa ilościowo-wartościowa, ujmuje obroty i stany dla każdego składnika majątku rzeczowego.

W przepisach wewnętrznych nie uregulowano zasad gospodarki majątkiem trwałym placówki oświatowej i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie.

Ponadto jednostka nie prowadziła ewidencji wartości niematerialnych i prawnych na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”. Wymienione składniki majątkowe ewidencjonowane były w księdze środków trwałych, w grupie IV (licencje: MS Office, Hyper Studio, Virtual PC). W świetle przepisów art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, licencje zaliczają się do wartości niematerialnych i prawnych, do ewidencji których służy konto 020 (załącznik nr 2 do rozporządzenia

Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych).

„Instrukcja w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Szkole Podstawowej w Walimiu, Jugowicach oraz Gimnazjum na terenie Gminy Walim” wprowadzona przez Dyrektora GZOSz w dniu 4.04.1997 r. nie została dostosowana do wprowadzonych w tym zakresie zmian przepisów, i tak:

- jako podstawę opracowania ww. instrukcji wskazane są nieobowiązujące przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 15.01.1991 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości;
- zasady, terminy i częstotliwość inwentaryzacji poszczególnych składników aktywów i pasywów zostały określone niezgodnie z przepisami art. 26 ustawy o rachunkowości, ponieważ nie przewidziano w niej w ogóle przeprowadzania inwentaryzacji: środków trwałych, należności i zobowiązań wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publiczno-prawnych, należności spornych i wątpliwych a także innych składników aktywów i pasywów metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich realnej wartości oraz składników aktywów powierzonych kontrahentom metodą pisemnego potwierdzenia salda;
- w instrukcji nie określono zasad przeprowadzania inwentaryzacji budynków i budowli, czego wymagały przepisy § 5 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153, poz. 1752 ze zm.) a od 24 sierpnia 2006 r. przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości ... (Dz.U. Nr 142, poz. 1020).
- nie zawarto żadnych postanowień w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji metodą porównania danych wynikających z ksiąg rachunkowych z dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.

Przyczynami wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w sferze gospodarki finansowej było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych dotyczących jednostki (wynikające z ich nieznamośności oraz wadliwej interpretacji), za co odpowiedzialność ponosi Dyrektor Zespołu Szkół.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe panu Dyrektorowi Zespołu Szkół, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych

nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Wystąpienie do Wójta Gminy o formalno prawne rozwiązanie zagadnienia wyposażenia Gminnego Zespołu Szkół w majątek niezbędny do realizacji zadań statutowych jednostki w sposób przewidziany w ustawach , w tym w oparciu o przepisy art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 249, poz. 2104 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) i art. 56 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. nr 261, poz. 2603 ze zm.);
2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), tak aby dane zawarte w księgach rachunkowych umożliwiały sporządzenie sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach;
3. Uregulowanie w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości sposobu zabezpieczenia systemów informatycznych i bazy danych, stosownie do wymogów art. 10 ust. 1 pkt. 3c i 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 ze zm.).
4. Wypełnianie obowiązku terminowego przekazywania równowartości dokonanych odpisów na ZFŚS, naliczonych na dany rok kalendarzowy, na rachunek funduszu, stosownie do przepisów art. 6 ust. 2 ustawy z 2 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz U. z 1996 r., Nr 70, poz. 355 ze zm.);
5. Określenie w Regulaminie funduszu świadczeń socjalnych Zespołu Szkół w Walimiu zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń finansowanych z funduszu z uwzględnieniem sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z funduszu, stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych;
6. Dokonywanie wydatków publicznych zgodnie z dyspozycją art. 35, ust. 3, pkt. 1 i 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104), tj. w sposób celowy i oszczędny, w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
7. Ujmowanie w ewidencji księgowej, szczegółowej ilościowo-wartościowej, środków trwałych w sposób określony w art. 17 ust. 2 pkt. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz przepisach części I – Objasnienia wstępne – podział rodzajowy i zasady klasyfikacji środków trwałych, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz.U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.), oraz opatrzenie ich numerami inwentarzowymi;
8. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych (zakup licencji) w urządzeniach księgowych na odpowiednich kontach, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, określoną przepisami rozporządzenia

Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020);

9. Dostosowanie przepisów „Instrukcji w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Szkole Podstawowej w Walimiu, Jugowicach oraz Gimnazjum na terenie Gminy Walim” do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa;
10. Uregulowanie w przepisach wewnętrznych zasad gospodarki majątkiem trwałym placówki oświatowej i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie;

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Adam Hausman

Wójt Gminy Walim